

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Reden und Arbeiten der Societas Latina - Cod. Karlsruhe 3420, 1-4

49 Vorträge in wörtlicher, meist eigenhändiger Wiedergabe - Cod.
Karlsruhe 3420,1

Sonntag, Karl Gottlob

[Karlsruhe], 1772-1776

[Maler, Carl Maximillian]: Ut ceterorum hominum ita principam urum
breve & fragile est, itaque optimum quemquo nisi & contendere ducet, ut
post se quoquo reipublices prosit, d. 2. Dez. 1775

[urn:nbn:de:bsz:31-99825](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-99825)

Locus Plinii:

Ut ceterorum hominum, ita

principum etiam breve & fragile est, itaque
optimum quicquid aiti & contendere decet, ut post
se quoque rei publica proficiat, moderationis scilicet, su-
perbiaeque monumentis.

Thema inde desumptum:

Principi, presentis aevi fragilitatem superaturo,
ac post se profuturo, clementia unice iustitiaque
esse eritendum."

C. M. Maler.

d. 2. Dec. 1775.

3 v. 1775 - 259 v. I or

Oeconomica.

Thema:

Principi presentis aeri fragilitatem superaturo,
 ac post se profuturo, elementa unice sustinenda esse in-
 telligendum.

Pars I. Primum id agam, ut principis elementis ac justis im-
 pugnata, prout ingenium tulerit, exponam, his vero pro-
 portionem adhiberetur.

1. imperio moderate uti; regere caussa, parum cogere.
2. leges salubriter ferre, non frequentes, earumq; ob-
 sequio ceteros astere.
3. amari potius, quam metui cupere.
4. jus fasq; ex veritate, non gratia vel odio, per singu-
 los reddere.
5. bonorum praemio facere bonos; mali ne fiant, sapienter
 providere.
6. ingenia libertate liberalitate Fovere.
7. minus avidè quarere opes, quam ubi lites impudens.
8. publice privatimq; consulere.
9. omnino deniq; parentis, ut puelle at ionem moribus
 mereri.

Pars II. Qualem qui se ostendit, post fata superest, ac
 prodest:

Testatur quippe hunc principem fuisse pulcherrimum
 & maximam opum, florens suorum bono lecta civitas.

Testantur voces praecipue civium, in sequentes princi-
 pes ad exempla illius exhortantur.

Testantur pro nec inter mortales gratos, ad posteror-
 mi nosq; prolate.

Testantur futura secula, vel pari felicitatis gaudio pro-
 spera, vel dispari sortis luctu ex comparatione tristiora.

Testatur rerum in orbe gestarum fida observatio - historia.

DIRECTOR Amplissime
Sodales estimatissimi!

Vene nam aliquod hominum naturam irripit, quod eri-
tari non amplius potest, & quod illis ruinam certis-
simam machinatur. Nemini nec dum accidit, effuge-
re hanc conditionem, sed patiens ista diva capiti unius-
cuiusq; iminet, & tanquam victimam nil miserantis occi-
dit. Praeclara quondam Vates Venasensis:

Omnes, inquit, eodem cogimur, omnium versa-
tar una
Serius ortus sors exitura.

Aetas hic non facit imorem, sed a pectore matris eri-
piuntur blandi infantes, juvenes inter pueriles ludos
& insortia gaudia auferuntur, & dum saeculam sibi
spondent, vix florem aetatis attingunt. Imensi opum
camuli, summa honoris homini saepe fastidium, prosper-
tina valetudo, virumq; eximium rebus nil profunt,
descendendum enim vltim de hinc est. — Lucidus tenax
qui refectis suis serinis superfedet, eaq; terra ab-
scindit, quem numerum satiât aspectus, & qui noctes
dieq; ceterarum canis simili, intactas opes contra
vani metus imaginem defendit castoditq; non serius
morte rapitur, quara pauper, quem humile lectum
tenet, qui simplicibus vilis & languida aqua con-
tentus vitam sustentat, qui erecto animo mani-
busq; facto accelerat, quod se penam tamen plus
quam omnibus rebus ornato parat. — Nec aete

confectus relinquatur, licet annorum longa series id
 prosit vocare in dubium; si summum aetatis gradum
 conserutus est, deorsum missas, icteru inopinato de-
 serit affluens vitam. Stat enim ferreas ille ordo,
 & imanis naturae lex, adeo ut nec principes duro
 hinc iugo collum queant subducere, sed pari gradu
 morti faustae obviam ire cogantur, quae impenetrabi-
 les muros recludit, & arcu firmissima munimenta
 quassat. Haec non respicit nitidas artes, non splen-
 didam aulam, non sceptrum, purpura, aut diademata,
 nullus valet donis morari inopina fata. Quotidie
 ergo mortis imago coram oculis versetur, ut ne vanis
 voluptatibus inebriatus, principis exeat dignita-
 tem. Male quia personae hanc consulenda est, si prius-
 quam venia se monstrare principem potuit, morte fe-
 stina absorbetur, si laborum officiorumque moles, quae
 omnes expectant, decubil, circumque est oneri atque
 flagello, si sanguinem horum exsugit, a vitam, si
 pravo tandem exemplo suo, in numero ad falgida de-
 flectit, vitis in exil, salutemque demit aeternam.
 Is abili ex mundo deo querelarum, imprecatio-
 num, horroreque comitata. Stipatus, ipse sibi postea
 legem dicit, paratque excruciatos animi torturas. —
 Sed facite, AUDITORES! ut ne omni quidem vilissima
 scelerumque turba in eisus entia gravatur, nullam
 tamen ad placidam tranquillam beatamque principis
 mortem requiritur, si modo diversa illa, difficilia in-
 grataque munera attendimus, quae vadiquaque ipsa vir-

cum dant; vix fieri, ac ne vix quidem potest, ut sat iis om-
 nibus agat, & ut de se lateri egregio possit: Feliciter
 omnia exegi, postpositis etiam deliciis meis, animus
 hic recte faciendi non sufficit, licet enim quis strepe
 vitendat, felicitatem sperare subditis, vana tamen
 vota sunt, caduntque in virisum, si affectu destituti,
 morte eam reserant. Patefeit inde, maximi ponderis
 rem esse imperii, & sudorem requirere neque vulgarem.
 assidue latorem. Videre itaque eos licet, qui foedo
 ignorantia ducti aut atroci lemeritate, fortuna
 principum atque splendori incidit, qui aspiciant
 totum gaudia, quae curis tunc, tu die, perpetuoque
 labore condita sunt, & ad tumulum ipsos sequuntur.
 Prater id, quod omni solertia optatum finem non
 semper attingere possunt, sed medio pereunt conamine.
 Miseram ista vix coram sors esset & deploranda, sed
 vim mortis repellere aliquo modo valent, si monu-
 menta erigunt, quae edacitate temporis non consu-
 muntur, sed tanquam ahercus manus obstant, in
 his enim ipse ^{vixit} ~~hic~~ vivit, & posteris memoriam sui tra-
 dit; lapidibus vero aut cere aut marmore condere res
 ipsa vetat, quae firmiorem apparatus, habitilemque
 materiam suadet, iustitiae scilicet & moderationis
 exercitium. Id me commovit, Clementis principis ac-
 justis imaginem vobis **APPARET!** de pingere, quia
 hic tantam mortis tela contemnit, nec dubio, quin
 benignis auribus qua lenemque sermonem in eum suscipi-
 etis, quia favor ille, quo indignum me adhuc essis prefe-
 cisti, sperare hanc indulgentiam finis. —

Urs. *U*ris colonibus pingere egregiū magniq; principis
 oram effigiem, ardua ceteris res est, quia diversis
 modis clarescere & emicare potest. Ampli tunc illius
 nullis fere limitibus circum scribi patitur, quorum
 oculos vertimus, deprehenditur, ubi vis magnitudo e-
 lucendi copiam habet, ubi vis amplos fructus spergere
 potest. — Si presentis nomen contendit cuncto ma-
 joris indaginis ipse suscipiet, nec regni gubernacula
 alienis solummodo manibus reliquit, ipse civium li-
 ter dirimere & justitiam administrare studet, respu-
 etis fraudibus aut dolo. Sedilia iudicium sedulo ser-
 labitur, coram q; in iudicando sinceritatem explorans
 ab officio arcebit, si a vero recesserunt & corrupti
 passi sunt. Facilem unicuiq; aditum largietur, ut
 delectantur querela, & suam possit cuiq; attribui, ad-
 iutus aliorum exemplo, qui dum nimium aliis credi-
 derunt, sibi nocuerunt, qui quid suspensib; strenue
 exercent, sic tamen, ut prae fulgeat semper benigni-
 tatis sol. Lenitatem plus vult, quam asperita-
 tem, & omnia ad assequendum finem movebit, qui
 patria comodis absoluitur. Poenas respicit, quandiu
 in religio finit, & sapientia, non ignorans, acerbare
 animos potius, quam corrigi. Quodsi vero omni
 fructu destituitur inmoderatio & remissio delictorum
 suarum ad ultimum recurrat, licet gravem inde dolorem
 proferri figat, crudelis enim clementia esset, & ista loca
 miseratio miseriam crearet, probris securitatem, malis

metum Demetri, ex imparitatis spe libido illis ad
 peccandum accenduntur, & in alia crudaciam fa-
 ment, si veniam semper impetraret. — Quotidie
 vero misere illa occupatum spectaremus benignum
 principem, & poenarum nullus foret finis, si qui sa-
 cerent subditi, nescirent, pro quibus illarum legum sancien-
 darum curam habet, in quibus tamen omnia an-
 tiquitatem, prolixitatem, & difficultatem curiose
 vitare necesse est, alias priusquam verus sensus in-
 dagatus & eratus est, ignota jam culpa est comissa,
 hic ergo unica simplicitas commendat, quia ad omnes di-
 rigi leges solent. Memorie etiam omnium succurren-
 dum est, ad quos referatur legum cultura, ne infinite
 legendorum regule proveniant, & ex nimia observantia
 nulla oriatur, quod supererit fieri videmus, si plus
 iustis leges coaccervantur, confunditur enim tunc in-
 feriorum animus, ubique allidunt, ubique errorem com-
 mittere verentur, ita humilia ingenia educantur, e-
 sturitur liberalitas, & succedit demissus animus,
 atque servilis. — Id si provide avertit, suavi etiam
 illi in regimine civitatis concordantur studere pietas
 subelut lex & princeps ita inter se conspirent,
 ut sit lex animi a principis, & princeps vox legis,
 & ut omnia ita judicentur, ut lex ipsa, si loqui pos-
 set, judicaret. Tunc cupidi imitantur illustria
 illa vestigia cives, tunc demum sentiant, ex pater-
 no & non fucato amore ista precepta emanasse. —

Hoc modo firmissimum fundamentum substernitur rei
 publicae salutis, ita scelera se ipsa ulciscuntur, recte
 facta remunerant, ita leges applicantur, rem esse inter-
 prete. — Aliam magnitudinis gradum ascendit, si am-
 rem civium quam edium movult, & si omnes ita sibi de-
 vincat, ut securus prosit cubare in gremio cujuslibet sua-
 rum, molitorumque quiescere, ut si sanguinem eorum velit ac-
 cipiat. Aaro quidem hoc altitudinis fastigium captabat,
 sed abesse ab insigni clementia non locus potest, quare non
 duo sole careat, deficit alias enim ferocissima cohortis &
 comitatus, firmiterque corporis tutamen, quod facere populi
 proferat conciliatur, quem si in hystem in esum Iras-
 mutat, in ale sibi suadet, hoc enim modo quietem solam
 exlemam servare valet, sed veram sui amorem apud om-
 nes extinguit, ut omnem in omnia sibi exoptat, hui-
 usmodi capat delra heret, & parum contentus semper ea pa-
 tet, dum omnia molitur. — Si justitiam probus princeps
 administrat, prudentia & acuminis opus est ad videnda
 ea, quae vera, quae recta sunt, animo & libertate ad pro-
 ferenda, auctoritate, ad eadem obtinenda. Nichil illi in-
 quam in dicenda sententia aut odio dicere, aut gratia
 licet, nunquam ad cujusquam voluntatem justitiam
 inclinare, nunquam aliquid veritate prius habere, aut
 antiquius, hic non valent preces, hic enim apud sa-
 pienter regentem neque ad iusta impetranda necessaria
 sunt, neque ad iniusta extorquenda efficacia. Ne Sejano
 quidem parcendum, si prosperam egit, sed pro ceteris ple-
 tendus, ut stupeant ceteri, justumque principem cognos-
 cant. Aequa iudicii lance ambigua causarum facta diri-

mat necesse est, & quantum in humana massa sita est,
 eriget, erectusq; semel luceatur, nec aliter turbidus ali-
 quis affectus ditat justitiæ severitatem, quam amares
 occasi, in quem fluctat, saluginem mutant. — Aliud
 egregium laudis & commendationis genus exercere eo po-
 tesse, ut dignis beneficiis testimel facta praeterea, ut
 quod omnia magnam laudem, praediceatq; & si potissimum
 de Republica bene sentientes & incertissimos decentibus
 premiis distinguit. Ita novus animo stimulus additar
 omnia tenendi pro comodo publico, & nihil in motu re-
 linquendi. Nihil ad summam diligentiam ipsis facient
 reliqui, sed in omnes partes animum versabunt. Ex
 diverso vero languescit ille, qui, quam virtutis sua, officii
 sui, probitatis, optimorum consiliorum & insignium sacro-
 rum premium certissimum expectavit, vix attendi-
 tur, sed lenire remouetur. Nunc acerbi doloris, sustinetq;
 querimoniam locus; susceptum enim alterius causa
 laborem premio haud decorare, nefas est. Perit omnis
 ea flagrans cupido, vires pro patria devorendi, torpore
 mutatur pristina audacia, & alii etiam a pulchro ali-
 quo illa strigis conamine deterrentur. At tunc ingra-
 tudinem ergo tanquam hostem vitabilis prudentia prin-
 ceptis sulcitus, omnes contra thesauros recludet, ut
 gratum se memoremq; paribus officiis probet. In-
 credibile est, quam oleriter tunc deprehenduntur alii,
 qui praecipuis factis ornare se contendant, non tur-
 pis lucri faciendi causa, sed quia certa ali menta pro
 se suisq; sperare possunt. Nullum etiam donis prudenter

celeritatis efficitur apud imperios. Ergo & huius rei curam
 providus princeps geret, his enim illos, nisi obiectissimi
 sint, & plura deperdit; in maligno stadio moratur, opi-
 demque perit. pudentes illos, clementissimam principem
 ignorasse scelere, sed lapsos, alia via incident, probris
 cupiant exequari, ut pari gratia & felicitate apud dile-
 ctum principem frui digni evadant, perperam commissorum
 punitur, & obscurant illa, quia ino delere optabant
 excessis melioribus, sed eadem mentis flexionem scelerum
 participes, pro ducere sponte curant, & ita tandem
 omnes virtuti, patriae, redduntur. Tactum apud subditos fa-
 vorum sibi conciliat, si prudentia comite fortunam suam
 ea animo intendit, si prosertim litteris & liberalibus de-
 lectatur, coramque familiarum optat assatum, qui in sabili-
 me celebratis fastigium excedit, omnium disciplinarum
 fonte imbere profunt. Dum ita sibi suos, ingenio consulit
 prosperitatem civium auget, quorum inscitiae naves disci-
 pularum dantur musarum luce. Imitatur ea hac parte san-
 morum regum principumque exempla. Memoria enim per-
 ditum, temporibus Alexandri nullam fuisse Philosophum
 Poetam Architectum, aut pietorem eximium, cuius videnti,
 colloquendi, honorandi vitandi desiderio non teneretur, adeo
 ut citius opulentissimo Darii thesauris exhaustis pro-
 tuisset, quam sua erga illos liberalitati satisfacere. Sa-
 lis munificentia principes ornat, suorum celsitudinem dignissi-
 mos, format. & eodem modo conspiciuos reddit, quo lenacitate
 dehonestat, huic immortalitatem meritorum regnans aequa-
 quam se tradere potest, id solum enim extinguere eius ac-
 ceptam famam quibus; collata populari vixit non sermone
 iactudat, ipsiq; quasi lerne demat, sed elato animo illa sua pe-
 liat, ut reddantur ad eos possit, a quibus emanant, bene
 publico sacret, ut ad extruenda utilia opera adhibeantur,

quo nimirum pauperes queant sustentari, pueri educari,
 nebuloso compesci. Injussus ea omnia perficiet, plurimam
 adde, hominum quippe militibus benignitatis sue sor-
 tes aperit, innumeros pueros, parentibus orbatos, in
 studiis litterarum alit, viros fortes a patria exortes
 ac profugos suscipit, & precarius recreabit honeste, bene-
 ficium denique accipere dando, miseris quoque felices faciendū
 existimabit. — Palcherri ma hac imperii genera sunt
 que aliorum veram salutem intendunt, & splendidi dissi-
 ma, si iustus seminis continentur, si vero in prodigalita-
 tem degenerat iste animus, compescendus est, ad rei-
 publice enim sententiam demittitur, furiosus iste rerum
 vitiosus, abulitur civium patrimonium, pauperum
 nullam servat attentionem, percutit istis, dummodo funesta
 libidines sedantur, & nihil illi tam sanctum est, quod
 violare non audeat. Longe id a benigno principe, qui
 amor vult dici & deliciae suorum, abesse oportet, is ejus-
 modi turpia cogitata evellere, fugare debet, & median-
 viam tenere, neque ad sordes deflectere, neque ad opum effu-
 siones. — Quasi vero prius acquirere cupit subditorum
 fiduciam, non taceat illum consulere singulos de rebus
 sibi ignotis, caveas sibi, ne extra se nata consilia re-
 pudiet, nec is irascatur, qui dum suadet, quod ratio
 quod equitas, quod sperata utilitas postulat, aut
 Fortune incostantia aut aliorum improbitate, insidias
 fraudibus peram proficiunt, leniter eos tractes, fido-
 ranque nomine dignetur, non turpe dicat precepto suo di-
 scere, non inhonestum coram, ab infinis diceri. Verum verū
 consilia sequi tutissimum principi ducit, qui nihil blandi-
 untur, nihil celant, sed puram meramque veritatem propinant,

his fides Dandi, sua salutarium meritum facit impe-
ranti praevalent. Haec omnia rite observans princeps
non de vulgi patris patriae nomine sollicitus esse debet,
assportare illud & promerere facillimum est, quia inge-
nuum amorem erga eum nequeunt discriminare subditi
qui indefessa capitis sui industria summam felicitatis
nacti sunt, juvenes senesque communem geritorem voca-
bunt, quia omnes beant. Sat clare itaque, Audi hinc spe-
ctatis, simi! percipitis, quantus a tali principe in uni-
versam rempublicam manare fructus possit, quanta in
patriam salus, in populum felicitas, in civis splendor
& decus, in leges auctoritas, in omnes denique quarta par-
te atque tranquillitas, vidistis, cuius principis prudentiam
atque virtutem totus populus egregia comoda parat, vidi-
stis tandem, qua merita sint ab eo abluenda, nunc
paucis adhuc collustrare ceterandam, propterea superius
in quo tanta emicuit.

II Pars. Magnorum virorum & principum post mortem pra-
mia tanta sunt, ut in terram patrata merita exaequant.
Amplissemus eis campus honoris apud posterum patet,
qui ipsis laeti benedicunt, cineremque eorum sancte veneran-
tur. Fruantur illi bonis, quae per ipsos assecuti sunt, &
dum capiunt grata memoria pristinae benefactorum
memoriam fulsit, pace exultant, quam salubres leges ge-
nerant, & placida dormiunt quiete, quam princeps pe-
perit. — Res, quae in imensum creverunt, autorem revocant
qui, quidquid ingenii virtutisque a Deo datum est, in salu-
tem civium collocavit & prosperitate. Laus, quae partici-
pes auctae felicitatis eum prosequuntur, meritis apta est

hic non inflat falsus affectus iudicium, non blandiuntur
 ex ignorantia, nec gloriatur effusius temere. Nec
 ipsa loquitur, & amplissima opera, quae inde ortum tra-
 xerunt, haec dum sole affulgentur, praedicant celebrantque
 clementis spiritum regionis moderatorem. — Omnes ii, quo-
 rum miseria per eum ablata est, in exhaustis erant
 in laudibus benefactoris, sistitiae seriae administratio
 & malorum morum evulsio clare loquentur, & communis
 denique omnium amor post obitum gloriabitur. — Suc-
 cessori anxie acclamabunt, ut dilecti arte celsioris
 vestigia insequatur, imitantes Romanorum mores, qui
 Augustum Trajanumque omnium exemplar exproserunt,
 & novo impetu eorum fortunam pariter ac moderati-
 onem a Deo efflagitarunt. Non prosunt fore aliud
 huic ab simili regimine pati, sed de mutatione illius semper
 solliciti sunt, arbitrantes, principum futurorum nemi-
 nem fore esse extitutum, in quo plus quam in de-
 functo, clementia esset ac humanitas, proprio illius
 natura munere ad subleuandos eos missum, & cum eo
 aliquem eorum parare virtutes amissi non finire. Sed
 eo etiam sincerius eorum gaudium erit, si pari via in-
 cedere, regni heredem videbunt, tunc non atra curata
 nubes frontem involvet, sed iocunda omnes exhilarabit,
 ego iustissimum iurabantur, qui continuari eorum
 Felicitatem voluit. Eum porro laudibus persequen-
 tur, qui super successorem docuit, & ea manifestavit,
 quae adultus non foret ab assertoribus auditurus.
 Beati civis per te plorum bonorum communem fontem
 filius minoribusque indicabunt, & praestantia facta memora-

tur; praecipiant illis pia memoria reservare, quae felici-
 oia parentibus contigerunt, & colere eum, cui hac cura
 fuerunt condico. Toda vita pijs gratibus abundabit,
 quibus principis causa orantur, & seris cavebitur, ne do-
 lone afficiatur adhuc sacer defuncti cinis. Adoptam pro
 speritatem apud alienigenas etiam decantabatur, in
 quorum ore iam atq; sermone refertur illustres hujus
 principis res gestae, quasi ibi omnia languent, omnia de-
 ficiunt, iustitiae cultura desideratur, perfidia, rebellis
 animi majoram regnum prosunderit, & in latrocinia spe-
 lucam transmutat, tunc invidentur ii proximorum
 felicitatem, participes quo fieri, & in comoda sua dedi-
 nare optabunt, precibus Desipi exorantes, ut pari eos
 gaudio ac emolumentis frui sinat, moderatori suo pra-
 cepta ista salubria proponant, quae vicinos beant, &
 susplices orantur, ut ad normam imitationem se compo-
 nant, iustitiam studio flagret; convenient deique inte-
 se, & omnem lapidem movebunt, ut superba quies-
 cedat, quae tandem infelices eos fugit. Si vero idem
 benignus sol eos affulget, & paribus divis dotat, tunc
 eo erunt letiores, quo communior felicitas. Testatur haec
 omnia largissimum ad astra sublatum principem, ejusque
 vitam fovet memoriam; praecipue vero in oratione aliter
 cum donat historia — testis temporum & meritorum at-
 tribra. Inter paucos alios, qui eandem cum eo laudem
 partiti sunt, dilude constituit, & posteritati votum illud
 entorquet: utinam plures parva natura manus donaret,
 haec vero si virum magnam nulli vili, pro magna annotatione
 serie largitur, ut quo cariora haec sint ingenia, eo in-

peritus veneretur posteritas. Historia imaginem non
 corporis ipsius, sed virtus, sed consiliorum, sed animi ad
 minores transmittit, & exemplar non in aere aut ferro
 non picturae beneficio, sed in litterarum monumentis
 immortalis rerum factorumque copia delineatum, omni-
 bus spectandum exhibet, & ad virtutem ejus imitan-
 dam in credibili quodam glorie studio a seipso cumis
 immortalitatis amore accendit. — Haec omnia justam
 magnamque principem emori non sinunt, sed repetunt
 ex antiquitate & oblivione. Ad calcar regnantibus omni-
 bus fieri acerrimasque stimulas potest ad eadem ten-
 sanda & suscipienda, ut eadem consequantur; habeat
 nomen divinum, omnibus terris civibusque huic similem
 principem donari, subeat, ne vana relinquatur ista
 quae delineati, imago, sed amulos velit nasci.

530.